

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3260/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.16.728/2024/14. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró Dr. Körmendi István (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.16.728/2024/10. számú végzése, továbbá a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.16.728/2024/14. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Álláspontja szerint a támadott döntések ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, IV. cikk (1) bekezdésében, továbbá a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakkal, illetve 26. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, valamint az indítványban és annak kiegészítéseiben foglaltak lényege a következő.
- [3] 2.1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2024. augusztus 13-án meghozott 3.Sze.16.728/2024/10. számú végzésével a rendzavarás szabálysértés miatt az eljárás alá vont személy ellen indult szabálysértési eljárást megszüntette.
- [4] A bíróság megállapította, hogy a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 169. § (1) bekezdés a) pont II. fordulata értelmében rendzavarást követ el az, aki mást verekedésre felhív. A jogalkotó nem határozza meg, hogy pontosan mit ért rendzavarás alatt, mint ahogy azt sem, hogy mit ért rendzavarásra felhíváson. A verekedésre felhívás megvalósul, ha a verekedésre biztatás elhangzik, vagyis a tényleges verekedés ebben az esetben nem szükséges, hogy megtörténjen, a

szabálysértés annak hiányában is megvalósul. A rendzavarás szabálysértésének valamennyi elkövetési magatartása szándékos elkövetési magatartást feltételez.

- [5] A bíróság kimondta, hogy az adott cselekményt az elkövetés összes körülményeire figyelemmel kell vizsgálni. Jelen esetben az elkövetés helye egy társasházi lakógyűlésen volt, ahol az eljárás alá vont személy az indítványozóval összefüggésben azt a nyilatkozatot tette, miszerint „fizikálisan is szeretném, ha megfenyegetne”. A lakógyűlésről a hangfelvétel nyomán megállapítható, hogy indulatoktól nem volt mentes. Az eljárás alá vont személy azon védekezése, mely szerint az indítványozót nem akarta verekedésre felhívni, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem cáfolható és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.
- [6] Amikor a fenti közgyűlésen az eljárás alá vont személy azt a kijelentést tette, hogy „fizikálisan is szeretném, ha megfenyegetne” a levezető elnöktől nem kapott szót, annak elhangzását szó szerint kérte az indítványozó jegyzőkönyvezni, melyre a jegyzőkönyvvezető nem volt hajlandó, hanem kijelentette, hogy nem sülyed ide, valaki ezen történésekre azt mondta, hogy óvoda. A levezető elnöknek a közgyűlést nem kellett félbeszakítania, az tovább folytatódott és más napirendi pontokat is megtárgyaltak. Az eljárás alá vont személy életkorából adódóan sem valószínű, hogy a tőle lényegesen fiatalabb indítványozót szándékosan verekedésre kívánta volna felhívni.
- [7] Ehhez képest a bíróság az eljárás iratainak vizsgálatát követően, a bizonyítékok egyenként és összességében történt vizsgálatát követően megállapította, hogy nem lehet minden kétséget kizáró módon megállapítani az eljárás alá vont személy szabálysértési felelősségét a terhére rótt cselekménnyel kapcsolatban; ezért megszüntette az eljárást a Szabs. tv. 83. § (1) bekezdés *b)* pontjának *ba)* alpontja alapján.
- [8] A végzés rendelkező része, valamint indokolása is tartalmazza, hogy a bíróság eljárást megszüntető végzésével szemben a Szabs. tv. 108. § (4) bekezdése alapján nincs helye jogorvoslatnak. A végzés kihirdetésének napján jogerőre emelkedett.
- [9] 2.2. Az indítványozó ugyanezen a napon fellebbezést terjesztett elő. Fellebbezésében kérte a bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és azt, hogy a Fővárosi Törvényszék kötelezze az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására akként, hogy a jogorvoslathoz való jogot biztosítsa. Kérte továbbá, hogy amennyiben hatályon kívül helyezésre nincs lehetőség, a Törvényszék az elsőfokú bíróság végzését változtassa meg és sújtsa az eljárás alá vont személyt büntetéssel, illetve intézkedéssel.
- [10] Az ügyben elsőfokon eljáró bírósági titkár 2024. augusztus 16-án hozott végzést az ügyben. Eszerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.16.728/2024/14.számú végzésével elutasította a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Sze.16.728/2024/10. számú végzése ellen előterjesztett jogorvoslati kérelmet.
- [11] A jogorvoslati kérelmet elutasító végzésében a bíróság hivatkozott a Szabs. tv. 35. § (5) bekezdésére, mely szerint a törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó,

az elkésett vagy az ismételten azonos tartalommal benyújtott jogorvoslati kérelmet a szabálysértési hatóság, az ügyész vagy a bíróság elutasítja. A törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó, valamint az ismételten azonos tartalommal benyújtott jogorvoslati kérelmet elutasító határozat vagy végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs; az ilyen jogorvoslati kérelem elbírálását a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság mellőzi és erről a kérelem előterjesztőjét öt napon belül értesíti.

- [12] A bíróság hivatkozott arra, hogy végzésében rendelkezett arról, hogy a Szabs. tv. 108. § (4) bekezdése alapján nincs helye jogorvoslatnak. A sértett a Szabs. tv. rendelkezései értelmében kizárólag a Szabs. tv. 121. § (1) bekezdése szerinti esetben fellebbezhet, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben. Ez összhangban áll a Szabs. tv. 35. § (3) bekezdésében foglaltakkal, mely szerint jogorvoslati kérelem benyújtására – ha e törvény kivételt nem tesz – az jogosult, akire nézve a határozat rendelkezést tartalmaz, vagy akit az intézkedés érint.
- [13] A bíróság ekként megállapította, hogy az eljárást megszüntető végzés ellen a sértettnek nincs fellebbezési jogosultsága és az indítványozó kérelmét elutasította.
- [14] 2.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a végzések *contra legem*, mivel a Szabs. tv. rendelkezéseinek alaptörvény-ellenes értelmezésével állapították meg a jogorvoslat lehetőségének kizárását.
- [15] Az indítványozó fellebbezésének elutasítását követően panasszal élt a Pesti Központi Kerületi Bíróság büntető szakági elnökhelyettesénél, kérve intézkedését a jogsértő állapot felszámolása érdekében oly módon, hogy fellebbezését a bíróság továbbítsa a Fővárosi Törvényszék részére. Az elnökhelyettes a 2024.EI.IV.D.161/2. számú levelében tájékoztatta az indítványozót, hogy a bíróság igazgatási vezetője (elnöke) az ügy érdemében hozott határozatok megalapozottságát, a bíróság jogszabályértelmezését nem vizsgálhatja, ezek panasz eljárás tárgyává nem tehetők.
- [16] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozik arra, hogy a jogorvoslati jogot a Szabs. tv. mindazok számára biztosítani rendeli, akikre nézve a határozat rendelkezést tartalmaz, vagy akiket az intézkedés érint. Álláspontja szerint a sértetteknek elemi joguk, hogy azokban az ügyekben, amelyekben sértettek és amelyekben az eljárás alá vont személy vonatkozásában az eljárást megszüntetik, ott jogorvoslattal élhessenek, máskülönben nem érvényesülnének az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt alapjogok.
- [17] A Szabs. tv. 118. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az áttételről, az eljárás felfüggesztéséről, illetve az eljárás megszüntetéséről a bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján tárgyalás tartása nélkül is határozhat, jelen ügyben is tárgyalás nélküli döntésre került sor. Ekként nem releváns a bíróság azon érvelése, melyben a Szabs. tv. 121. § (1) bekezdése szerinti sértetti fellebbezési jogra hivatkozik, mivel azt csak tárgyaláson hozott végzéssel szemben lehet előterjeszteni. A Szabs. tv. 119. § (1) bekezdése kimondja, hogy a Szabs. tv. 118. § (1) bekezdése szerinti döntéssel

szemben nincs helye fellebbezésnek, azonban az eljárás alá vont személy vagy képviselője annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti tárgyalás tartását. Álláspontja szerint a Szabs. tv. 119. § (1) bekezdése csak a Szabs. tv. 118. § (1) bekezdése szerinti döntések esetén zárja ki a fellebbezéshez való jogot. Ehhez képest a bíróság értelmezése a jogorvoslat kizárásával, illetve a sértett meghallgatásának mellőzésével contra legem és alaptörvény-ellenes, egyszersmind a jogbiztonságot súlyosan sértő. További indokolás nélkül hivatkozott továbbá a 26. cikk (1) bekezdése szerinti bírói függetlenség sérelmére is.

- [18] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [19] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben mindkét kifogásolt döntéssel szemben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [20] Az alkotmányjogi panasz eleget tett az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésében foglalt formai követelményeknek. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, valamint a támadott bírói döntéseket. Tartalmaz – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben – indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, továbbá rögzíti a kifejezett kérelmet a bírósági döntések megsemmisítésére.
- [21] 3.2. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság követelményére alkotmányjogi panasz nem alapítható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis csak a kellő felkészülési idő hiányával, illetve a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz {pl. 3045/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [12], legutóbb: 3260/2025. (VII. 30.) AB végzés, Indokolás [23]}, ami jelen ügyben nem teljesült.
- [22] Hasonlóképpen, az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szintén nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, így arra sem alapozható alkotmányjogi panasz {pl. 3075/2024. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [26], legutóbb: 3241/2025. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [23] Nem tartalmaz továbbá érdemi indokolást az indítvány az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jog sérelmére.
- [24] 3.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, így bármelyik kimerítése önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.
- [25] 3.3.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. „A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni” {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]}.
- [26] A jogorvoslathoz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítását követeli meg. Nem csupán abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni; így például, ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot {Indokolás [28]–[31], 10/2017. (V. 5.) AB határozat, Indokolás [67]–[68]; 33/2017. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [113]}. Ebből fakadóan a konkrét ügy körülményeitől függően, az Alkotmánybíróság egyedi mérlegelése alapján állapítható meg az alaptörvény-ellenesség {3102/2023. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [91]}.
- [27] 3.3.2. Ugyanakkor kétségtelen, hogy a jogorvoslathoz való jog az eljárás főszemélyei számára biztosított jog. A sértett (feljelentő) résztvevője, ám nem alanya a szabálysértési eljárásnak, a szabálysértési eljárás célja a szabálysértés megállapítása iránti (ami az egyént ért sérelem miatti közösségi igény) érvényesítése a társadalomra veszélyes cselekményekkel szemben; ehhez képest a sértett és az eljárás alá vont személy eljárási jogainak egybeesése nem feltétlen, a szabálysértési eljárásban sem.
- [28] A Szabs. tv. a sértett jogállását illetően jogosultságot biztosít az iratok megismerésére (a rá vonatkozó iratok tartalmát megismerheti, azokról másolatot kérhet), indítványozási, észrevételezési jogot, felvilágosításkérési jogot biztosít, biztosítja továbbá polgári jogi igény előterjesztésének jogát, képviselőhöz való jogot, illetve

jogorvoslatot az érdemi határozat ellen, ám csupán a kárigény elbírálását tartalmazó rendelkezéssel szemben [Szabs. tv. 54. §, 121. § (1) bekezdés].

- [29] A Szabs. tv. jogorvoslati rendszere az egyes, elzárással is büntethető szabálysértések esetén – mint amilyen a rendzavarás is – akként épül fel, hogy elsőfokon bíróság jár el, mivel elzárást csak bíróság szabhat ki [Szabs. tv. 9. § (1) bekezdés, 48. § (1) bekezdés]. Az előkészítő eljárást követően, ha annak iratai alapján megállapítható, hogy a tényállás tisztázott és az eljárás alá vont személy vagy a tanú, sértett, szakértő meghallgatása nem szükséges, valamint a közvetítői eljárásra utalás feltételei nem állnak fenn, a bíróság határozatban büntetést szab ki, illetve önállóan vagy büntetés mellett intézkedést alkalmaz, továbbá rendelkezik a szabálysértési költség viseléséről, illetve az okozott kár megtérítéséről. Ebben az esetben tehát a bíróság meghallgatás nélkül hoz határozatot [118. § (1) bekezdés]. A döntéssel szemben nincs helye fellebbezésnek, azonban az eljárás alá vont személy vagy képviselője annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti tárgyalás tartását [119. § (1) bekezdés].
- [30] A bíróság tárgyalást tart, ha a 118. § (1) bekezdése szerinti döntésnek nincs helye, vagy ha az ügy elbírálása érdekében egyébként tárgyalás tartását tartja szükségesnek, továbbá, ha az eljárás alá vont személy vagy képviselője a 119. § (1) bekezdése szerint tárgyalás tartását kérte [120. § (1) bekezdés]. Az így meghozott döntéssel szemben biztosítja a Szabs. tv. a fellebbezési jog gyakorlását [121. § (1) bekezdés].
- [31] Viszont sajátos szabály vonatkozik az áttételre, az eljárás felfüggesztésére és az eljárás megszüntetésére, mely esetben a bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján tárgyalás tartása nélkül is határozhat [118. § (5) bekezdés]. E rendelkezés az általános szabályokhoz képest – figyelemmel arra is, hogy tárgyalás tartásának indítványozását a törvény kifejezetten a 118. § (1) bekezdésére utalással teszi lehetővé – ekként kivételt képez a jogorvoslat gyakorolhatósága szempontjából.
- [32] Ezzel áll összhangban a bíróság által is hivatkozott 108. (4) bekezdése, mely szerint a bíróság eljárást megszüntető határozatával szemben jogorvoslatnak nincs helye. A Szabs. tv. 121. § (1) bekezdése pedig kizárólag az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén biztosítja a fellebbezési jogot a sértett számára.
- [33] Az indítványban támadott bírósági döntés részletes indokát adja e jogszabályhelyekre hivatkozással annak, hogy miért nem rendelkezik jogorvoslati joggal a sértett az eljárás megszüntető végzéssel szemben. Ehhez képest pedig az indítvány nem vet fel a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést. S az indítványban foglaltak alapján az alkalmazandó rendelkezések alkotmányosságának kétsége, illetve vizsgálatának igénye sem merült fel.
- [34] 3.3.3. A Szabs. tv. 54. § (5) bekezdése kimondja, hogy a törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó, az elkésett vagy az ismételten azonos tartalommal benyújtott jogorvoslati kérelmet a szabálysértési hatóság, az ügyész vagy a bíróság elutasítja.

- [35] E rendelkezésből szövegszerűen következik, hogy az eljáró szerv (szabálysértési hatóság, ügyészség, bíróság) hatáskörébe utalja a törvény a döntési jogosultságot a törvényben kizárt jogorvoslati kérelem elutasítására, nem pedig a fellebbviteli szerv hatáskörébe.
- [36] A támadott döntés erre vonatkozóan is tartalmaz részletes indokolást, melyhez képest az indítványozó alapvetően eltérő törvényértelmezésre alapította indítványát. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének állított sérelmén keresztül valójában kizárólag a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját fogalmazta meg. Önmagában az eltérő törvényértelmezésre hivatkozás olyan törvényességi, szakjogi tárgyú kifogás, amely a bírói mérlegelést támadja, arra az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz nem alapítható. {vö. 3225/2022. (V. 11.) AB végzés, Indokolás [30]} Ehhez képest pedig az indítvány ezen elemében sem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti követelményeknek.
- [37] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, valamint az indítvány nem támasztotta alá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem.
- [38] Ekként az Alkotmánybíróság az alkotmányjog panaszt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 9.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró